

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Svetová produkcia	11
Tabuľka 2	Vývoj spotrebiteľských cien na báze HICP (priemer za obdobie).....	27
Tabuľka 3	Vývoj spotrebiteľských cien.....	29
Tabuľka 4	Medziročný vývoj cien výrobcov (priemer za obdobie)	31
Tabuľka 5	Vývoj deflátoru HDP.....	32
Tabuľka 6	Vývoj agregátneho dopytu a jeho krytie	33
Tabuľka 7	Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	33
Tabuľka 8	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	34
Tabuľka 9	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	34
Tabuľka 10	Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2006	35
Tabuľka 11	Vývoj investícií a úspor	35
Tabuľka 12	Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností	37
Tabuľka 13	Vývoj ukazovateľov trhu práce	39
Tabuľka 14	Výsledky finančného hospodárenia	40
Tabuľka 15	Bežný účet platobnej bilancie	41
Tabuľka 16	Vývoz za január až december.....	42
Tabuľka 17	Dovoz za január až december	42
Tabuľka 18	Bilancia služieb.....	43
Tabuľka 19	Bilancia výnosov	44
Tabuľka 20	Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie.....	45
Tabuľka 21	Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov.....	46
Tabuľka 22	Zahraničný dlh SR	48
Tabuľka 23	Plnenie štátneho rozpočtu v roku 2006	49
Tabuľka 24	Vývoj menového agregátu M3 a hlavných protipoložík M3	50
Tabuľka 25	Čisté predaje podielových listov otvorených podielových fondov.....	51
Tabuľka 26	Vývoj menových agregátov v roku 2006	52
Tabuľka 27	Vývoj vkladov domácností a nefinančných spoločností v roku 2006	55
Tabuľka 28	Vývoj menovej štruktúry devízových inkás a platieb	62
Tabuľka 29	Počet finančných inštitúcií.....	73
Tabuľka 30	Počet vydaných rozhodnutí NBS v roku 2006.....	76
Tabuľka 31	Počet vykonaných dohládov na mieste v bankách, pobočkách zahraničných bánk a u obchodníkov s cennými papiermi za rok 2006.....	79
Tabuľka 32	Pamätné mince vydané NBS v roku 2006	87
Tabuľka 33	Hodnota obeživa v Sk.....	88
Tabuľka 34	Množstvo obeživa v kusoch	89
Tabuľka 35	Vývoj priemernej hodnoty peňažného znaku	90
Tabuľka 36	Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún	92
Tabuľka 37	Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov.....	93
Tabuľka 38	Počet zadržaných falzifikátov eur.....	93
Tabuľka 39	Počet zadržaných falzifikátov ostatných cudzích mien.....	93
Tabuľka 40	Počet transakcií uskutočnených v SIPS	98
Tabuľka 41	Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS	99
Tabuľka 42	Postup pred a po prijatí eura	119
Tabuľka 43	Plnenie maastrichtských kritérií v roku 2006	122

Zoznam grafov

Graf 1	Vývoj cien	12
Graf 2	Medziročná zmena cien komodít	12
Graf 3	Rast HDP v krajinách eurozóny	13
Graf 4	Zmena dynamiky hospodárskeho rastu v roku 2006 oproti roku 2005	14
Graf 5	Vývoj inflácie v eurozóne	14
Graf 6	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne.....	15
Graf 7	Vývoj bežného účtu platobnej bilancie	15
Graf 8	Priame a portfóliové investície v eurozóne.....	15
Graf 9	Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2006	16
Graf 10	Pozícia verejných financií krajín eurozóny	16
Graf 11	Úrokové sadzby ECB a EURIBOR	16
Graf 12	Zmena ekonomického rastu v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005	17
Graf 13	Ekonomický rast.....	17
Graf 14	Dovoz eurozóny a vývoz krajín EÚ-10.....	17
Graf 15	Zmena dvanásťmesačnej priemernej miery inflácie (HICP) v roku 2006	18
Graf 16	Dvanásťmesačná priemerná miera inflácie (HICP).....	18
Graf 17	Kombinovaný bežný a kapitálový účet platobnej bilancie	18
Graf 18	Prílev čistých PZI	18
Graf 19	Zmena denných výmenných kurzov mien krajín EÚ mimo ERM II voči východisku roka 2006.....	19
Graf 20	Saldo verejných financií.....	19
Graf 21	Vývoj kurzov mien krajín V4 voči euru	20
Graf 22	Príspevky k rastu HDP	21
Graf 23	Vývoj kľúčových sadzieb národných centrálnych bánk	21
Graf 24	Príspevky k HICP inflácii	22
Graf 25	Štruktúra inflácie meranej CPI	28
Graf 26	Vývoj štruktúry inflácie meranej CPI	28
Graf 27	Vývoj cien subagregátov jadrovej inflácie.....	28
Graf 28	Štruktúra medziročnej miery jadrovej inflácie.....	30
Graf 29	Vývoj štruktúry medziročnej dynamiky jadrovej inflácie	30
Graf 30	Vývoj cien dopytových a nákladových trhových služieb	30
Graf 31	Vývoj reálneho HDP.....	32
Graf 32	Vývoj reálneho HDP podľa štvrtkov.....	33
Graf 33	Štruktúra konečnej spotreby domácností.....	36
Graf 34	Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností.....	36
Graf 35	Sklon domácností k spotrebe a úsporám	37
Graf 36	Podiel čistého exportu na HDP v bežných cenách.....	38
Graf 37	Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti.....	38
Graf 38	Vývoj miery nezamestnanosti	39
Graf 39	Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce.....	40
Graf 40	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	41
Graf 41	Vývoj vybraných protipoložiek M3	51
Graf 42	Príspevky jednotlivých komponentov k medziročnej dynamike M3.....	52
Graf 43	Akcie a podielové listy podielových fondov, stavy.....	52
Graf 44	Medziročný rast vkladov domácností a podielových listov.....	53
Graf 45	Vývoj vkladov nefinančných spoločností.....	53
Graf 46	Medziročný prírastok vkladov nefinančných spoločností.....	53
Graf 47	Medziročná dynamika M3, vkladov domácností a nefinančných spoločností zahrnutých do M3 ...	54
Graf 48	Vývoj vkladov domácností.....	54
Graf 49	Medziročný rast vkladov domácností	54

Graf 50	Príspevky k medziročnému rastu pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru.....	56
Graf 51	Index spotrebiteľskej dôvery a absolútny nárast úverov domácnostiam	56
Graf 52	Úroková sadzba a absolútny medziročný prírastok úverov domácnostiam	56
Graf 53	Podiel spotrebných a ostatných úverov domácností na konečnej spotrebe	57
Graf 54	Pohľadávky PFI voči domácnostiam	57
Graf 55	Podiel pohľadávok PFI voči domácnostiam na HDP	58
Graf 56	Úvery nefinančným spoločnostiam	58
Graf 57	Medziročný rast pohľadávok PFI voči nefinančným spoločnostiam	58
Graf 58	Vývoj úrokových sadzieb z úverov nefinančným spoločnostiam, BRIBOR-u a základnej sadzby NBS... 59	59
Graf 59	Vývoj úrokových sadzieb z poskytnutých úverov domácnostiam	60
Graf 60	Vývoj úrokových sadzieb z vkladov nefinančných spoločností.....	60
Graf 61	Vývoj úrokových sadzieb z vkladov domácností.....	60
Graf 62	Vývoj reálnej úrokovej miery z vkladov domácností.....	61
Graf 63	BRIBOR v roku 2006.....	67
Graf 64	Vývoj jednotlivých foriem obchodov na voľnom trhu (mesačné priemery).....	68
Graf 65	Plnenie povinných minimálnych rezerv v roku 2006.....	69
Graf 66	Benchmarková výnosová krivka štátnych dlhopisov.....	69
Graf 67	Vývoj kurzu slovenskej koruny voči euru a doláru v roku 2006.....	70
Graf 68	Devízové rezervy v správe NBS	70
Graf 69	Podiely finančných inštitúcií na aktívach a spravovanom majetku finančného trhu v decembri 2006.....	81
Graf 70	Mesačný vývoj obeživa v roku 2006	88
Graf 71	Denný vývoj obeživa	89
Graf 72	Obeživo u verejnosti a v pokladniciach bánk	91
Graf 73	Podiel agregátu M0 na agregáte M1 a HDP (v bežných cenách)	91
Graf 74	Vplyv inflácie na hodnotu obeživa.....	91
Graf 75	Vývoj počtu zadržaných falzifikátov	92
Graf 76	Štruktúra falzifikátov v roku 2006	92
Graf 77	Počet transakcií uskutočnených v SIPS.....	98
Graf 78	Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS	98
Graf 79	Počet spracovaných prioritných platieb.....	99
Graf 80	Podiel typov platieb na hodnote spracovaných transakcií	99
Graf 81	Vývoj vnútrodenného úveru v roku 2006	100
Graf 82	Počet a hodnota ATM výberov hotovosti.....	100
Graf 83	Počet a hodnota EFT POS platieb	101
Graf 84	Vývoj počtu ATM a EFT POS transakcií	101
Graf 85	Vývoj hodnoty ATM a EFT POS transakcií	101
Graf 86	Očakávania občanov SR ohľadne vplyvu zavedenia eura v SR	120
Graf 87	Očakávania občanov SR ohľadne termínu zavedenia eura v SR.....	120
Graf 88	Vývoj kurzu koruny po vstupe do ERM II.....	121
Graf 89	Štruktúra zamestnancov NBS podľa veku.....	134
Graf 90	Štruktúra zamestnancov NBS podľa odpracovaných rokov v NBS.....	134
Graf 91	Štruktúra zamestnancov NBS podľa dosiahnutého vzdelania.....	135
Graf 92	Vzdelávanie pre zamestnancov NBS	135
Graf 93	Vzdelávanie pre pracovníkov finančných inštitúcií	136

Skratky

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
a. s.	akciová spoločnosť
ATM	Automated Teller Machine – bankomat
b. c.	bežné ceny
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave
BRIBOR	Bratislava Interbank Offered Rates – fixing úrokových sadzieb na trhu medzibankových depozitov
CDCP SR	Centrálny depozitár cenných papierov SR
CP	cenné papiere
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
DDP	doplňková dôchodková poisťovňa
DDS	doplňková dôchodková spoločnosť
DSS	dôchodková správcovská spoločnosť
EBOR	European Bank for Reconstruction and Development – Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ
EFT POS	Electronic Funds Transfer at Point of Sale – platobný terminál
EK	Európska komisia
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
ERM	Exchange Rate Mechanism – mechanizmus výmenných kurzov
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
EUR	euro
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
FRA	Forward Rate Agreement – dohoda o budúcej úrokovej miere
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development – Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj
IPP	index priemyselnej produkcie
IRS	Interest Rate Swap – úrokový swap
MBHS	Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu
MIB	Medzinárodná investičná banka
MMF	Medzinárodný menový fond
NBS	Národná banka Slovenska
NEER	Nominal Effective Exchange Rate – nominálny efektívny výmenný kurz
OCP	obchodník s cennými papiermi
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries – Organizácia krajín vyvážajúcich ropu
OPF	otvorené podielové fondy
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu

PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PP NBS	pokladničné poukážky NBS
PZI	priame zahraničné investície
REER	Real Effective Exchange Rate – reálny efektívny výmenný kurz
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
SAX	slovenský akciový index
SB	Svetová banka
s. c.	stále ceny
SDX	slovenský dlhopisový index
SDXG	SDXGroup – skupina slovenských dlhopisových indexov
SEPA	Single Euro Payments Area – Jednotná oblasť platieb v eurách
SIPS	Slovak Interbank Payment System – Medzibankový platobný systém SR
SKONIA	SlovaK OverNight Index Average
SRT	sterilizačný repo tender
SSP	Single Shared Platform – jednotná technická platforma pre TARGET2
SSS	Securities Settlement System – systém zúčtovania cenných papierov
ŠD	štátne dlhopisy
ŠP	Štátna pokladnica
ŠPP	štátne pokladničné poukážky
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase
ÚFT	Úrad pre finančný trh
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
USD	americký dolár
WTO	World Trade Organization – Svetová obchodná organizácia
ZBK SR	Združenie bankových kariet SR

Slovník

II. dôchodkový pilier – starobné dôchodkové sporenie. Súčasť povinného štátneho dôchodkového zabezpečenia, ktorý je vybudovaný na princípe príspevkovo definovaného fondového systému.

III. dôchodkový pilier – doplnkové dôchodkové sporenie. Dobrovoľný príspevkovo definovaný fondový systém podporovaný štátom formou daňového zvýhodnenia.

Autonómne faktory likvidity – iné faktory ako operácie menovej politiky, ktoré ovplyvňujú likviditu bankového sektora. Ide najmä o čisté zahraničné aktíva centrálnej banky, depozity ústrednej štátnej správy v centrálnej banke a obeživo.

Bazilej II – Nová bazilejská dohoda o kapitáli, prijatá v roku 2004, ktorá ustanovila nové pravidlá regulácie a výpočtu kapitálu pre finančné inštitúcie. Dohoda pozostáva z troch pilierov: Pilier I – minimálne kapitálové požiadavky, Pilier II – proces dohľadu a Pilier III – trhová disciplína.

BRIBOR (Bratislava Interbank Offered Rates) – fixing úrokových sadzieb na medzibankovom trhu s depozitmi, ktorý sa vypočítava z kotácií cien referenčných bánk pri predaji depozitov s termínovou štruktúrou od jedného dňa po 12 mesiacov.

Cenová stabilita – medziročný nárast spotrebiteľských cien, ktorý neprekročí úroveň stanovenú NBS. Cieľom NBS v strednodobom horizonte je udržiavať rast spotrebiteľských cien meraný indexom HICP ku koncu rokov 2007 a 2008 pod úrovňou 2 %.

Centrálna parita – výmenný kurz mien jednotlivých členov ERM II voči euru, okolo ktorého sú definované hranice fluktuatívneho pásma. Centrálna parita pre slovenskú korunu bola stanovená 28. novembra 2005 na úrovni 38,4550Sk za 1 euro s fluktuatívnym pásmom $\pm 15\%$.

Certifikát EFCB (European Foundation Certificate in Banking) – medzinárodne uznávaný bankový certifikát získaný na základe absolvovania skúšky, ktorá overuje úroveň vedomostí, nevyhnutnú pre kvalifikovaný výkon profesie bankového zamestnanca, porovnateľnú v bankovom sektore v rámci EÚ; jedinou akreditovanou inštitúciou na Slovensku oprávnenou realizovať vzdelávací projekt a skúšku EFCB je Inštitút bankového vzdelávania Národnej banky Slovenska.

Common ECSB Training – spoločný vzdelávací program Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB). Program zahŕňa vzdelávacie podujatia pre manažérov určené na osvojenie si vedomostí a pracovných postupov, ako aj rozvoj manažérskych zručností s dôrazom na účinnosť a efektívnosť rozhodovacieho procesu v ESCB a Eurosysteme, posilnenie spoločnej kultúry ESCB na základe vzájomného oboznamovania sa s najlepšimi skúsenosťami z praxe.

Čistá emisia peňazí – predstavuje rozdiel medzi objemom peňazí, ktoré boli dané do obehu a príjmom peňazí za určité obdobie.

Dcérska spoločnosť – právnická osoba, nad ktorou je vykonávaná kontrola (vlastníctvo viac ako 50 % zo základného imania právnickej osoby alebo z hlasovacích práv právnickej osoby).

Deficit verejnej správy – rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami sektora verejnej správy v prípade, ak výdavky prevyšujú príjmy. Pomer deficitu k HDP neprevyšujúci 3 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Deflácia – zníženie celkovej cenovej hladiny, opak inflácie.

Deflátor HDP – agregovaný cenový index, zohľadňujúci vývoj cien výrobkov a služieb v ekonomike. Vypočítava sa ako podiel HDP v bežných cenách a HDP v stálych cenách.

Devízové rezervy – rezervy Slovenskej republiky, ktorými sú zlato a iné finančné aktíva denominované v cudzích menách, držané a spravované centrálnou bankou. Slúžia na priame financovanie platobnej nevyváženosti, na nepriame regulovanie jej veľkosti prostredníctvom intervencií na devízových trhoch za účelom ovplyvnenia kurzu meny, alebo na iné ciele.

Dlh verejnej správy – hrubý dlh (vklady, pôžičky a dlhové cenné papiere bez finančných derivátov) verejnej správy na konci roka vyjadrený v nominálnej hodnote. Pomer dlhu k HDP neprevyšujúci 60 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Dvojtýždňový repo tender NBS – štandardná repo operácia centrálnej banky, ktorou je poskytnutý alebo prijatý úver so zabezpečovacím prevodom cenných papierov, so splatnosťou 14 dní. Táto repo operácia je vykonávaná hromadnou formou (tender). Úroková sadzba na dvojtýždňový repo tender je základnou úrokovou sadzbou NBS.

Efektívne výmenné kurzy (nominálny: NEER, reálny: REER) – vážené priemery bilaterálnych výmenných kurzov slovenskej koruny voči menám hlavných obchodných partnerov. Použité váhy vyjadrujú podiel jednotlivých partnerských krajín na zahraničnom obchode SR. Reálne efektívne výmenné kurzy sú nominálne efektívne výmenné kurzy deflované váženým priemerom pomerov zahraničných cien alebo nákladov k domácim. Sú mierou cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti krajiny.

Elektronickopeňažná činnosť – vydávanie a správa elektronických peňazí a platobných prostriedkov elektronických peňazí.

ERM II (Exchange Rate Mechanism II – mechanizmus výmenných kurzov II) – systém výmenných kurzov, ktorým sa vytvára rámec na spoluprácu v oblasti kurzovej politiky jednotlivých krajín eurozóny a tých členských štátov EÚ, ktoré sa nezúčastňujú na tretej etape HMÚ. Účasť v ERM II je jedným z maastrichtských kritérií na prijatie eura.

ESA 95 – Európsky systém národných účtov z roku 1995. Spoločná metodika na zostavovanie a vykazovanie HDP, zamestnanosti a kompenzácií zamestnancov pre všetky krajiny EÚ.

Európska platobná rada (EPC – European Payments Council) – organizácia, ktorá združuje bankové asociácie Európskej únie.

Európsky hospodársky priestor (European Economic Area) – zahŕňa všetky členské štáty Európskej únie a Nórsko, Lichtenštajnsko a Island.

Eurosystém – systém centrálnych bánk, ktorý tvorí Európska centrálna banka a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré už prijali euro.

Eurozóna – oblasť, do ktorej patria členské štáty EÚ, ktoré v súlade so zmluvou prijali euro. V eurozóne za výkon menovej politiky zodpovedá Európska centrálna banka.

Finančný trh – tvoria ho štyri sektory – bankový sektor (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým banky a pobočky zahraničných bánk), kapitálový trh (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým obchodníci s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, burza cenných papierov a centrálny depozitár cenných papierov), sektor poisťovní (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní) a trh dôchodkového sporenia (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým dôchodkové správcovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti (poisťovne)).

Harmonizovaný index spotrebiteľských cien (HICP) – index spotrebiteľských cien meraný na porovnateľnej báze v členských štátoch EÚ, ktorý zároveň berie do úvahy rozdiely v národných definíciách. Harmonizovaný index je jedným z ukazovateľov pre hodnotenie cenovej stability štátu (maastrichtské konvergenčné kritérium).

Hrubý domáci produkt (HDP) – predstavuje súhrn výrobkov a služieb vyprodukovaných v ekonomike krajiny v danom období. HDP možno členiť podľa tvorby, použitia alebo dôchodku. Najdôležitejšími agregovanými zložkami použitého HDP sú konečná spotreba domácností, konečná spotreba verejnej správy, tvorba hrubého fixného kapitálu, zmeny stavu zásob a dovoz a vývoz tovarov a služieb.

IBAN (International Bank Account Number) – medzinárodný formát bankového čísla účtu, ktoré umožňuje jednoznačnú identifikáciu klienta a automatizované spracovanie platby (v súčasnosti predovšetkým cezhraničných platieb). V podmienkach Slovenskej republiky IBAN obsahuje 24 alpha-numerických znakov (kód krajiny ISO, kontrolné číslo a číslo účtu vrátane kódu banky).

Implikovaná volatilita – očakávaná volatilita (t. j. štandardná odchýlka) miery cenovej zmeny aktíva (napríklad dlhopisu alebo akcie). Dá sa odvodiť z ceny aktíva, dátumu splatnosti a z realizačnej ceny opcií na toto aktívum, ako aj z bezrizikovej miery návratnosti pomocou modelu oceňovania opcií (napríklad Black-Scholesovho modelu).

Inflácia – zvýšenie celkovej cenovej hladiny.

Inštitúcia elektronických peňazí – iná právnická osoba ako banka, zahraničná banka a Národná banka Slovenska, ak má podľa zákona o platobnom styku udelené povolenie na elektronickopeňažnú činnosť.

Jadrová inflácia – kvantifikuje mieru rastu cenovej hladiny na neúplnom spotrebnom koši. Zo spotrebného koša sú vylúčené položky s regulovanými cenami a položky s cenami ovplyvňovanými inými administratívnymi opatreniami (napr. zmena DPH, spotrebných daní, dotácií). Je súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Jedno bankové povolenie – Zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí môžu vykonávať bankové činnosti na území iných členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru v súlade so Smernicou č. 2000/12/ES Európskeho parlamentu a rady o zakladaní a podnikaní úverových inštitúcií, ak oprávnenie na ich vykonávanie bolo týmto subjektom udelené v členskom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru. Tieto subjekty môžu poskytovať svoje služby buď prostredníctvom založenia pobočky alebo voľným poskytovaním cezhraničných bankových služieb (tzv. cross-border services).

Jednodňový refinančný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na získanie jednodňového úveru od centrálnej banky, založením akceptovateľných aktív. Úroková sadzba na refinančné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

Jednodňový sterilizačný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na uloženie jednodňových vkladov v centrálnej banke. Úroková sadzba na sterilizačné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

Klasifikované pohľadávky – pohľadávky voči klientom a bankám (úvery) nesplácané 90 a viac dní.

Likvidný vankúš – definovaný ako súčet pokladničnej hotovosti, štátnych dlhopisov, štátnych pokladničných poukážok, pokladničných poukážok NBS, vkladov v NBS a bežných účtov v iných bankách po odrátaní záväzkov bánk voči zahraničným bankám (okrem dlhodobých) a agentúre ARDAL a aktív poskytnutých do zálohy.

M1 – úzky menový agregát. Zahŕňa obehivo a vklady splatné na požiadanie v PFI a v ústrednej štátnej správe (napr. na pošte alebo v Štátnej pokladnici).

M2 – širší menový agregát. Zahŕňa agregát M1 a vklady s výpovednou lehotou do 3 mesiacov vrátane (krátkodobé úsporné vklady) a vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov vrátane (krátkodobé termínované vklady) v PFI a v ústrednej štátnej správe.

M3 – široký menový agregát. Zahŕňa agregát M2 a obchodovateľné nástroje, t. j. repo obchody, podielové listy podielových fondov peňažného trhu a dlhové cenné papiere vydané PFI so splatnosťou do dvoch rokov vrátane.

Maastrichtské kritériá – konvergenčné kritériá dané Maastrichtskou zmluvou, splnenie ktorých je podmienkou na vstup do eurozóny. Ide o štyri kritériá: kritérium verejných financií (výška deficitu a dlhu verejného sektora), inflačné kritérium, kritérium dlhodobých úrokových mier a kurzové kritérium.

Materská spoločnosť – právnická osoba, ktorá vykonáva kontrolu, tzn. vlastníctvo viac ako 50 % na základnom imaní právnickej osoby alebo na hlasovacích právach v právnickej osobe, právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov štatutárneho orgánu, členov dozornej rady alebo iný riadiaci dozorný alebo kontrolný orgán právnickej osoby.

Osoby spriaznené s Národnou bankou Slovenska – právnické alebo fyzické osoby, ktoré sú dcérskymi účtovnými jednotkami NBS, pridruženými účtovnými jednotkami, členmi Bankovej rady NBS, blízkymi príbuznými člena Bankovej rady NBS, účtovnými jednotkami, ktoré sú kontrolované, spoločne kontrolované, alebo v ktorých majú vplyv alebo významné hlasovacie práva členovia Bankovej rady NBS alebo ich blízki príbuzní.

Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact) – má slúžiť ako prostriedok na zabezpečenie zdravých verejných financií v tretej etape Hospodárskej a menovej únie v záujme vytvorenia priaznivých podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast prispievajúci k tvorbe pracovných miest. Na tento účel pakt stanovuje, že členské štáty si určujú strednodobé rozpočtové ciele. Vymedzuje tiež konkrétny postup pri nadmernom deficite. Pakt sa skladá z uznesenia o Pakte stability a rastu prijatého na amsterdamskom zasadnutí Európskej rady 17. júna 1997 a z dvoch nariadení Rady, a to z (i) nariadenia (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o sprísňovaní dozoru nad rozpočtovými pozíciami a o dozore nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1055/2005 z 27. júna 2005 a (ii) nariadenia (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlčení a vyjasnení implementovania postupu v prípade nadmerného deficitu v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1056/2005 z 27. júna 2005.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) – finančné inštitúcie, ktoré tvoria sektor emisie/tvorby peňazí. Patrí k nim centrálna banka (NBS), úverové inštitúcie (banky a pobočky zahraničných bánk) a všetky ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (najmä podielové fondy peňažného trhu).

Pohľadávky peňažných finančných inštitúcií voči rezidentom – pohľadávky PFI voči rezidentom iným ako PFI (vrátane sektora verejnej správy a súkromného sektora) a cenné papiere emitované rezidentmi inými ako PFI (akcie a iné majetkové a dlhové cenné papiere) v držbe PFI.

Portfóliové investície – čisté transakcie rezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných nerezidentmi („aktíva“) a čisté transakcie nerezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných rezidentmi („pasíva“). Zahŕňajú majetkové cenné papiere a dlhové cenné papiere (dlhopisy, zmenky a nástroje peňažného trhu). Aby sa investície posudzovali ako portfóliové, musí byť majetková účasť v podniku menšia než ekvivalent 10 % kmeňových akcií alebo hlasovacích práv.

Povinné minimálne rezervy (PMR) – peňažné rezervy bánk, pobočiek zahraničných bánk, stavebných spo-riteľní a inštitúcií elektronických peňazí vedené na účtoch v centrálnej banke. Ide o menový nástroj, ktorého výšku pre každého tvorca PMR určuje centrálna banka.

Priame zahraničné investície (PZI) – sú kategóriou medzinárodných investícií, ktorá odráža cieľ rezidentského subjektu jedného hospodárstva (priameho investora), ktorý získava trvalý podiel v podniku, ktorý je rezidentom iného hospodárstva ako investorovho (podnik priamej investície). Priame investície zahŕňajú počiatočnú transakciu medzi dvoma subjektmi – t. j. transakciu, ktorou vzniká priamy investičný vzťah – a všetky následné transakcie medzi týmito subjektmi a medzi pridruženými podnikmi.

Priemerná hodnota peňažného znaku – predstavuje celkovú hodnotu obeživa delenú celkovým množstvom obeživa.

Primeranosť vlastných zdrojov – pomer vlastných zdrojov k rizikovo váženým aktívam (nesmie klesnúť pod hranicu 8 %). Primeranosť vlastných zdrojov predstavuje ohodnotenie bezproblémového fungovania finančnej inštitúcie v budúcnosti, t. j. je ukazovateľom, finančnej sily a dôveryhodnosti finančnej inštitúcie.

Princíp jedného bankového povolenia – platí na všetky bankové činnosti, ktoré sú explicitne vymenované v zákone o bankách. Na poskytovanie hypotekárnych úverov podľa § 67 ods. 1 zákona o bankách a na výkon funkcie depozitára podľa zákona o kolektívnom investovaní je potrebné povolenie (licencia) udelené Národnou bankou Slovenska.

Regulované ceny – ceny a poplatky stanovované ministerstvami, regulačnými orgánmi (Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, Poštovým úradom SR, Telekomunikačným úradom SR a i.) alebo regionálnou a miestnou samosprávou. Sú súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Reinvestovaný zisk – skladá sa z podielu priameho investora (v pomere k priamej majetkovej účasti) na zisku nerozdelenom ako dividendy dcérskymi alebo pridruženými podnikmi a na zisku pobočiek nevyplatenom priamemu investorovi.

Repo operácia – poskytnutie alebo prijatie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov.

RTGS (Real Time Gross Settlement) – systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase.

Sektor verejnej správy – sektor, ktorý podľa definície ESA 95 zahŕňa rezidentské subjekty orientujúce sa najmä na produkciu netrhových výrobkov a služieb určených na individuálnu a spoločnú spotrebu a na pre-rozdeľovanie národného dôchodku a bohatstva. Zahŕňa ústrednú štátnu správu, regionálnu štátnu správu, miestnu samosprávu a fondy sociálneho zabezpečenia a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie, ktorých tržby pokrývajú menej ako 50 % ich výrobných nákladov.

SEPA (Single Euro Payments Area) – Jednotná oblasť platieb v eurách, cieľom ktorej je vytvorenie jednotného vnútorného trhu pre oblasť platobného styku v eurách.

SIPS – medzibankový platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska.

STEP2 – celoeurópsky automatizovaný clearingový systém prevádzkovaný spoločnosťou Euro Banking Association Clearing, určený na spracovanie cezhraničných platieb v eurách.

TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer) – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase. Je to systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v eurách. Ide o decentralizovaný systém, ktorý tvorí 17 národných systémov RTGS, platobný mechanizmus ECB a mechanizmus prepojenia.

TARGET2 – nová generácia systému TARGET, v ktorej sa súčasná decentralizovaná technická štruktúra nahradí jednotnou zdieľanou platformou.

Voľné poskytovanie cezhraničných služieb – výkon bankových činností zahraničných subjektov z Európskeho hospodárskeho priestoru (zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí) bez fyzickej prítomnosti na území Slovenskej republiky.

Výnosová krivka – grafické znázornenie vzťahu medzi úrokovou mierou/výnosom a lehotou splatnosti aktíva s rovnakým úverovým rizikom, ale s odlišnými splatnosťami v konkrétnom čase. Sklon výnosovej krivky možno vyjadriť vo forme rozdielu medzi úrokovými mierami dvoch vybraných splatností.

Základná úroková sadzba NBS – limitná úroková sadzba na štandardné sterilizačné repo tendre NBS – hlavné menovopolitické operácie NBS. Základnú úrokovú sadzbu vyhlasuje NBS od 1. januára 2003; ak sa v starších všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „diskontná úroková sadzba Národnej banky Slovenska“, alebo „diskontná úroková sadzba Štátnej banky česko-slovenskej“, rozumie sa tým základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska.

Zamestnanecké požitky – mzdy a náhrady miezd, odmeny, pripoistenia, odstupné, odchodné a ostatné nepeňažné požitky, napr. zdravotná starostlivosť.

Záloh (kolaterál) – nástroj, ktorý zabezpečuje poskytnutý úver. V prípade zlyhania dlžníka sa môže toto aktívum predať a výnos použiť na vyrovnanie úveru.

